Ն՝ 9507 1916 ՆՈՅՄ. 9—22 ՉԱՐՇԷՆՊԻՇ Ց ԹՎՇՏ. ՍԱՆԻ 1332 32ԻՆՃԻ ՏԵՆԷ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تاسيسى ١٢٩٣)

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻՆՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز آغوب جيولك
مؤسسى ديكران جيولك
بك اوغلنده كوچك پارمق قپوده ابيل
سوقاغنده ١٣ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԱՅԻՆ ԵՎ ՍԻՆՏԻՊԻ
ՏԱՎԱ ՎԷՊԻԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի : ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պէյօղլընցա Գիւշիւք Բարմակ Գաբուտա
Իպիլ սոգաղընցա Նօ. 13

20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Նոյմ. 8 բարիխլի գաբարկեանը ումումիպին բէպլիղը բեամիսի տիր:

1.— Իրան ճէպկէսինատ.— Պիճար իսթիգամէթինատ իլէրուլէմէք իսթէյէն մուխթէլիֆ տիւշմէն քէչֆ զօլլարը ալֆ իտիլտի։

2.— Գաֆգաս ճէպկէսինատ.—Սաղ ճէնահատա Մուշ հէվալիսինատ մէվզամըզէն զրրգ քիլօմէթրօլրգ պիր գըսմընը տա իլէրի սիւրտիւք։ Շու հալատ սօն կիւնլէրատ պու ճէնահատա 90 քիլօմէթրօ իմթիտատընտաքի մէվզըզըմզը վասաթի օլարագ օն քիլօմէթրօ իլէրի սիւրմիւշ օլարգ։ Թատգիպ միւֆրէզէլէրիմիզէն պիւթիւն պու ճէպկէսէ վէ պիլիատատա Քղի շըմալինատ տիւշմէն տիմատալարըյլա եարարգլարը մուհարէպաթ լէհիմիզէ ճէրէյան իթտի իւսէրա ալտրգ, էշեա վէ մալզէմէի հարպիյէ իղթինամ իթտիք։ Բուս միւլթէֆիլէրինին ատէտի հէր կիւն գիյատէլէշիյօր։

3.— Սայիր ճէպկէլէրատ մուհիմ վազատ օլմատը։ Մ.

ԱՄԷՐԻԳԱ ՍՈՒԼՀ ԻՍԹԷՅՕՐ

Բէիս Վիլսընին շայանը տրգգաթ պէյանաթը.— Ամէրիգա հարպը ումումինին լագայs պիր սէյիրճիսի օլմազ իսթեմէյօր, անէյէ պիր սուլի քեմէնինի իսթյոր

Պիր իքի կիւն էվվէլքի նիւսխէմիզատ Ամէրիգա բէյսը ճիւմհուրը Մ. Վիլսընին թէքբար ինթիխապընը միւթէազրզ մուհարիպ ատէվլէթլէր արասընատա սուլհ վէ միւսալէմէթի թէէսիս իչիւն թէչէպպիւսաթտա պուլունմաղընը թէլէկրաֆ հավատիսի օլարագ եաղմըշտը։ Էհէմմիյէթի աչիքեար օլան պու թէչէպպիւսաթ հագգընտա Ալէման կազէթալարը պիր չօղ իյզահաթ վերիյօրլար։ Պու իյզահաթտան անլաշըլմըշընա կէօրէ, Վիլսընին թէքբար ինթիխապընտան պէրի Ամէրիգա, կազէթալարը էվրօբատա սուլհը իատէսի մէսէլէսի իլէ իշթիղալ էյլէմէքտէ տիր։ Վիլսընին արզուլարընտան վէ մազսէտլէրինէն իապէրտար օլտրգընը իատտա իտէն վէ Վաշինկթօն հիւքիւմէթ մէհաֆիլի իլէ ալթը սէնէատէն պէրու թէմասատա պուլունան Նիւսորգատա միւնթէշիր «Իվենինգ Բոսթ» կազէթասը՝ Վիլսընին պիր գաչ հաֆթայա գատար վէ եախօտ պու գրչ զարֆընատա սուլհ ճէրէյանընհալը ֆաւլիյէթէ կէթիրէճէկինի իւմիտ իթտիկինի պիլտիրմիշ տիր։ Մէգքիւր կազէթայա նազարէն, Վիլսընն եաղընտա թէէսիս իտէճէկինատէն իւմիտվար պուլունըյօր վէ էֆքեարը ումումիյէնին զանն իթտիկինատէն տահա եաղընն պիր վէմանտա իլք ֆիրսաթտան պիլիսթիֆատ թէչէպպիւսաթը լաղմէյէ իդթիտար իտէճէկինի սէօյլէյօրմը։ Բէիսը ճիւմհուր սուլհ իչիւն հալընդգ չալըշմաղա ամատ օլտրգընը մուհարիպ տէվլէթլէրէ պիլտիրմէքլէ իքթիֆա իտէրսէ, պունատան պիր նէթիյճէ հասըլ օլմասը չինպհէլի պուլունտրգընը պիլտիկինատէն, հալը հարպտա էվրօբա տէվլէթլէրինէ քէնտիսի թարաֆընտան ֆքնատան վիճուտէ կէթիրիլէճէք վէ հէր պիր տէվլէթին ազէրի սուլհ միւթալէպաթը հագգընտա միւզաքէրաթտա պուլունտաղ պիր գօնֆէրանս իչթիրաք էյլէմէլէրինի ըէճա իտէճէքմիշ։

Պէօյլէ պիր գօնֆէրանսընն ագտը մուհարիպ տէվլէթլէր արասընտա պիր միւթարէքէ ագտ իտիլմէսինի ինթաճ իթմէյէճէք իսէ տէ՝ էվրօբա հիւքիւմէթլէրինճէ կէօնտէրիլէն մուրախասալար պիր քերրէ թօբլանտրգատան սօնրա, հիչ օյմազտա պիր միւթարէքէ ագտ իթմէտէն վէ իլէրուտէ հէր թարաֆ իչիւն նամուս վէ հայսիյէթի իսալ իթմէյէճէք պիր սուլհն չարթլարը գարարլաշտըրմատան այրըլմայաճաղլարը չիւպհէսիզ սայըլըօրմը։ Մ. Վիլսընն պու զայէնին էլտէ իտիլմէսի իչիւն կէճէ կիւնտիւզ չալըշմաղա հաղը օլտուղընը սէօյլէմիշ տիր։ Միւթթէֆիզլէրճէ սէրտ օլընապիլէճէք իթիրազլարա պիր ճիհան իթթիֆագընընն թէէսիս իտիլէճէկի ֆիքրի իլէրի սիւրիւլէճէք վէ պէօյլէ պիր իթթիֆագընն Ալէմանիա վէ Ինկիլթէրրա վէ Ամէրիգայա տատիլ օլտուղը հալտէ, հէր հանկը պիր տէվլէթ թարաֆընտան ըզնար օլընաճաղ թէճավուզքեարանէ մաղսէտլէրէ գավի պիր թէէմինատ թէչքիլ իտէճէկի սէօյլենէճէքմիշ։ Վիլսընն էվրօբա բօլիթիգասընա միւտախէլէնիթմէք իսթէմէյօրմը։ Ֆագաթ միւսթալիլ սուլը ումումիյէի թէէմին իտէճէք վէ թէֆերրուաթը պիր ճիհան գօնֆէրանսընտա գարարլաշարրլաճաղ օլան իթթիֆագատա Ամէրիգանընն տա պիր սէօզիւ օլմասընա չալըշմաղա գաթիէն գարար վերմիշ իմիշ։

Ալէման կազէթալարը Վիլսընընն սուլհ թէչէպպիւսինի չայտը էհէմմիյէթի պաշղա պիր նօգթաի նազարտան տիւշինիլտիկի թագտիրտէ պիր գաթ տահա արթըյօր։ Լօյտ Ճորճ վէ Էտուարտ Կրէյ ֆքրսաթ տիւշտիքճէ Բրուսիա միլիթարիզմինի մանվ իտինճէյէ գատար հարպ իտէճէքլէրինի միւքէրրէրէն սէօյլէմիշլէրտի։ Հալպուքի Վիլսընն կէրէք Ամէրիգա բարատը վէ կէրէք Ամէրիգա սիլահ վէ մուհիմմաթը իլէ իթթիլաֆ տէվլէթլէրինի հըմայէտէն կէրի տուրմամը աբը։ Ինկիլիզլէրէ պու գատար թարաֆտար կէօրիւնէն Ամէրիգա բէյսը ճիւմհուրընընն էվվէլճէ Ինկիլթէրրա իլէ Վաշինկթօնատա քէք զիյատէ նուֆուզը օլան Ինկիլթէրրա սէֆիրի Լաբէրնինկ Բայիսլէ միւզաքէրէ իթթիքատէն սոնրա, սուլհ հագգընտա թէչէպպիւսաթտա պուլունմաղա գարար վերմիկինէ չիւպհէ եօգ տրը։ Սօզսա պէօյլէ մուհիմ պիր մէսէլէտէ Վիլսընընն Ինկ. րիճալը թարաֆընտան չիմտիյէ գատար իթթիխաղ օլունան թավր ու հարաքէթէ մուխալիֆ պիր հարաքէթատէ պուլունաճաղը գապուլ իտիլէմէզ։

«Պազէր Նացիօնալ Զայթունկ» տիբլօմասի մէհաֆիլինատէն ալտըգը պիր խապէրէ կէօրէ, Վաշինկթօն հիւքիւմէթի՝ Ամէրիգատա վէ եախօտ պիթարաֆ էվրօբա մէմլէքէթլէրինատէն պիրինատէ սուլհ հագգընտա միւզաքէրաթտա պուլունմաղ իչգրէ պիր գօնֆէրանս ագտը իչիւն թէչէպպիւսաթը լաղմէ իճրասընա հազըր օլտուղընը պիլտիրմիշ տիր։ Մուխթէլիֆ պիթարաֆ տէվլէթլէր արասընտա պու թէչէպպիւս հագգընտա թէաթիի էֆքեար իտիլմէքտէ իմիշ։

«Ֆօսիչէ Զայթունկ» կազէթասը սուլհ հագգընտաքի թէչէպպիւսաթը էհէմմիյէթինի ինքեար իթմէմէքլէ պէրապէր օրթատա հէնուզ բէտմի պիր միւրաճաաթ եօգ իքէն, Ալէմանիանընն պազը միւսատատաթտա պուլընաճաղընընտայիր օրթայա չըգարըլան բիվայէթլէրի ղարիպ պուլույօր վէ տէյօր քի.

«Ալէմանիանընն էվվէլինատէն պու կիպի միւսատատաթ իլէ էլլէրինի պաղլամասը միւհթէմէլ տէյիլ տիր։ Ալէման օրտուլարընընն մուվաֆֆաղյաթը սայէսինտէ էլինէ կէչէն զամանլարտան Ալէմանիանընն նէ սուրէթլէ իթթիֆատէ իտէճէկի տիւշմէնլէրինին թավր ու հարաքէթինէ պաղը տրը։ Տիւշմէնլէրի միւզաքէրէ մատասընա օթուրմատան Ալէմանիանընն մուայյէն պէյանաթտա պուլընմաղ կիպի պիր խաթա իրթիքեապ էյլէմէյճէկինէ չիւպհէ եօգ տրը։ Հէր նէ գատար սուլհ իչիւն թէվասսութ զէմանը կէլմիշ իսէ տէ, իլք թէչէպպիւս իլէ նէթիյճէ արասընտա հէնուզ քէք ուզուն պիր եօլ վար տրը»։

Պազը կազէթալար միւթէատվէր օլան սուլհ միւզաքէրաթը հագգընտա պիր թագրմ իապէրլէր նէչր իթմիշլէր իտի։ Պէրլին մէհաֆիլը բէտմիյէսինատ սուլհ միւզաքէրաթը իչիւն Ալէմանիանընն թէչէպպիւսաթտա պուլունտրգը հագգընտաքի խապէրլէր սուրէթը գաթիյէտ թէքզիպ իտիլիյօր։ Պիթարաֆ տէվլէթլէրատէն պիրինին թէվասսութ ֆիքրի պէսլէյուպ պէսլէմէտիկի Ալէմանիտան մալիւմ տէյիլ տիր։ Ալէմանիանընն Պէլճիգա հագգընտա պազը վատալար տէրմիյան իթտիկի բիվայէթի տէ Պէրլինատ թասնիյաթտան իպարէթ տատ իտիլիյօր։ Թ.

*** Շուէտատ կոթէպուրկտա չըգան թիճարէթ կազէթասը Վիլսընընն սուլհ թէչէպպիւսինատէն պահալա տէյօր քի. «Էսասէն Վիլսընընն նուֆուզը բէտմի օլմատըգընտան բէտմի մէհաֆիլճէ թէնգիտէ օղրամամըշ տրը։ Ինկիլիթէրրատա Լօյտ Գրօճէր պու նուֆուզը Ինկիլիթէրրանընն հուզուզ վէ մէնաֆիի նօգթաի նազարընտան մանգրզ սայմըշ, վէ պիրնէթիյճէ անը բէտտա իթմիշ տիր։ Ալէմանիատա պաշ վէքիլի Բայխշթակ մէճլիսինատ պու նուֆուզատան պահա իսէրքէն այնը եօլտա իտարէի քէլամ իթմիշ տիր։ Վիլսընընն պիթիւն ինֆատէլէրի մէյանընատա «հիւքիւմէթին վէքիլի սըֆթարլյա» քէնտիսի Ամէրիգա էֆքեարը ումումիյէսինին իլան վէ իշաէլինէ թէչէպպիւս իտէճէկի տէ սէօյլենմիշ իտի։ Պինաէն ալէյհ մուամալէյէ հօլտա պիր թէչէպպիւսատէ պուլընմաղա մէտէնիյէթ նամընա քէնտիսինի սէլահիյէթատար սայմըշ տրը։

«Նուֆուզըն էհէմմիյէթի նօգթաը՝ Ամէրիգանընն անվալը հազըրէ գարշըսընատա արթըգ զայտսրգ պիր սէյիրճի կիպի զալմաղ իսթէմէտիկի հագգընատաքի ֆըզրա տրը։ Հարպ նէ տէրէճէ տէվամ իտէրսէ, Ամէրիգա այնը նիսպէթատ պունըն խիթամընը տիլմէքատ մէնֆատատար տրը վէ պու հարպըն խիթամընտան սոնրա ատյէ վէ միւսալէմէթին պատէմա իալէտար օլմամասընա չալըշմաղ եինէ Ամէրիգայա միւթէրէթթիւպ պիր վազիֆէ տիր։ Բէիսը ճիւմհուր ատմիշ տիր քի. — Լահ նա խահ ճիւմլէմիզ հայաթը ալէմէ հիսսէտարրգ, պիւթիւն միլլէթ վէ դավմլարըն մէնաֆի միւշթերէքէսի պիզիմ տէ մէնֆատթըմզ տէմէք տիր։ Սահիր դավմլար իլէ ատնապը միւշթերէքատէնիզ։ Ճէմիյէթը պէշերիյէնին ալէազատար տրը։ Էվրօբատա սլսուն, Ասիատա օլսուն, էլպէթթէ պիզե տէ չումուլի վար տրը.—

«Պու սէօզլէրին էհէմմիյէթի ատրքեար օլտուզը կիպի Ամէրիգանընն չիմտիյէ գատար Մընրօէ նազարիյէսինէ կէօսթերտիկի ինգլյատաբն արթըգ ըէմէն վէ գաթիէն թէրք իտիլմէսի լաղմ կէլէճէկինի մէյատանը տալէնիյէթէ գօյօր։ Տիկէր «Թարաֆտան քէնտի մէնֆատթլարընը հարպընն աէվամընտա կէօրէն վէ մընրօէ նազարիյէսինէ միւնգատ օյան պիր քիթլէ վար տրը քի պունլար Վիլսընընն էֆքեարընա իշթիրաք իթթէյօրլար, մամաֆիհի ըէիսը ճիւմհուրընն պու քերրէ էվվէլքինատէն տահա պէօյիւք պիր ազմ ու մէթանէթլէ սիյասէթը ալէմէ տափիլ օլմազատա վէ մուայյէն պիր ղայէյի հէտէֆ թութմագատա օլտուղը ինքեար օլընամագ։ Մ. Վիլսընն հիչ պիր թարաֆտան թէչվիգ իտիլմէքսիզին տօղրուատան տօղրույա իշէ միւտախէլէ իթմէքչէմէլինի պէսլէտիկի թարզը իֆատէսինատէն անլաշըլմատատա տրը։ Պու հալէ կէօրէ ըէիսը ճիւմհուրընն նուֆուզընա օ թարզատա պիր մանէա ատթ իտիլէճէք օլուրսա, անվալ էհէմմիյէթ ալտրգը օլուր։ Իշթէ ինկ. մէնաֆիլինատէն սուլհա թարաֆտար օլանլարը տա պու նուֆուզը օ սուրէթլէ թէլաղզը իթմիշլէր տիր։ «Նասիօնալ»տա օգընտրգընա կէօրէ, հարպըն ի

օրոուղը զարար վէ գիյան իլէ մէսարիֆ թաղմին իտիմէք չարթըյլա հարպտա տէվամ իչիւն պիզ հիչ սէպէպ կէօրմէյիզ։ Զիւնքի հարպը պիզ իսթէմէտիք, քէնտիմիզի, մէվճուսիյէթիմիզի մուհաֆազա իչիւն պուհարպա կիրիչտիք։ Ֆագաթ ամալը թէճավուզքարանէլերինտէն վազ կէչմէք՝ տիւշմանլարըմըզ իչիւն զապիլ օլաճագ մը։ Մէմլէքէթլերինտէ կուվվէի մանէվիյեյի արթըրմագ իչիւն օ զամար չարլաթանլըգլարա, եալանճրլըգլարա արզը իֆիֆիզար իթաիլէր վէ խալգա մուզաֆֆէրիյէթի օ զամար եազըն վէ մուհազգազ կէօսթէրտիլէր քի, չիմտի իշ պաշընտա պուլընանլար քէնտի պաշլարընընն գօրգուսընտան թուրթարգլարը չըգմազ եօլտա բարարա մէճբուր տըրլար։ Գունընն իչիւն պիզ թէչէպգիւսաթը վազըատան պիր չէյ չըգապիլէճէկինէ բէք տէ իհթիմալ վերէմէյօրըզ։»

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱՆԸՆ ՄԱԿԵԴՈՆԻԱՏԻ ԲԼԱՆԼԱՐԸ

Պու կիւնքի «Թանին»տէն.—

Ինկիլթերրանըն Եունանիսթան հազգընտա նէ զատար խայրխանէ! մազատալար պէսլէմէքտէ օլտըզը ադիսէքի խնպէրլէրտէն անլաշըլմագտա տրը։ Մակեդոնիանըն Եունանիսթանա այիտ օլան զրամընտան Սոֆիյա վարիտ օլան խապէրլէրէ նազարէն Իթիլաֆ տէվլէթլերի 1912 վէ 1913 սէֆէրլէրինտէն սօնրա, Եունանիսթանա իլհադ իտիլէն Մակեդոնիա իլէ Արնավուտլըզը վէ Էրիրին պիր զրամընը պիրլէշտիրիպ Ինկիլիզ հաքիմիյէթի ալթընտա եէնի պիր ճիւմհուրիյէթ հարմազ ֆիգրինտէ իմիշ։ Պու ճիւմհուրիյէթին իլք բէյտի թապիի Վէնիզէլօս օլաճագ իմիշ։ Ճէնուպի Ամէրիգա ճիւմհուրիյէթլերի ուսուլինճէ թէէսիսի թասավուր օլընտան պու Եունան-Մակեդոնիա ճիւմհուրիյէթի պիլիսասա Ինկիլիզ էլչիֆինէ խոմէթ իտէճէք իմիշ։ Բայիթաչէթ օլարագ Սէլանիկ ինճիքապ իտիլէճէք իմիշ։ Պէօյլէ օլարզը թագիրտէ, Սէլանիկ լիմանը, Ադ տէնիզ հաքիմ տիկէր տէվլէթլերի թահթը նէզարէթտէ պուլունաբըրմաղա խատիմ պիր ինկ. իւսը պահրիյէսի հալինէ կիրէճէք տիր։ Ինկիլիզլերին քէնտիլերինէ թապի պիր ճիւմհուրիյէթ թէէսիս իթմէք իսթէմէլերի թարիզլէ Սըրպիսթան վէ Մակեդոնիանընն Սէլանիկէ տօղրը օլան մախրէճինի զաբաթմագ իսթէմէլերինտէն իլերի կէլմէքտէ իմիշ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՀԻԼՔՄԸ ԻՏԱՄ

(Իտատի Սեճիյէ սուրէքը միւճիթԼսի)

Մէմալիքը մահրուսէի Շահանէնին պիր գըմասընը տէվլէթը Ալիյէի Օսմանիյէ իտարէսինտէն չըգարարագ պիր հիւքիւմէթը էճնէպիյէ իտարէ վէ հըմայէսինէ թէվտի իթաիկի վէ խուրուճ Ալի էսսուլթան ֆէզանթընա իճթիսար իլէ Մըսրըտա եվվէլա Խտիվյէթինի վէ պիլախէրէ Սուլթանըզը իլան վէ Նամընա խուլթպէ զրաթ իթարտիկիիտասասըյլա միւթթէֆիք օլան Խտիվը էսգաղ Իսմայիլ բաչա զատ Հիւսէյին Ռեամիլին էլէ կէչիրմէնտ մուհաֆէմէի վէճանիյէսի իճրա իտիլմէք իւզրէ Մուլքիյէ ճէղ զանունամէնինին էլլի ակօրտիոնճի մատատէի զէյլինին ֆըզրտի եվվէլտաընա թէվֆիզէն իտամընտ վէ Գանունանամէի մէզքիւրրն 29 վէ 31ինճի մատատէլերի մուճիպինճէ հուզուզը մէսէնիյէտէն իսզաթըյլա էմվալ վէ էմլաքընընն պիրհաճզ մարիֆէթը հիւքիւմէթլէ իտարէ իթտիրիմէսինէ վէ բիւթգէսինին ըէֆի վէ նչանլարընընն իսթիրատաընա տայիր Ալիյէ Տիվանը Հարպը Էորֆիսինտէն վէրիլէն զարար թաստիզ օլունմըշ տըր։

ՊԻՏԼԻՍ ՆԱԳԻՏ ՎԷՐԻՆ ԼԻՖԼԱՏ ՀԱԳԳՐՆԵՏՁ

Իքինճի զոլ օրտու ալզը անքլը հէյէթի ըիյասէթինտէն.— Ֆաթիհ վէ Մէլիմիյէ զալէմլէրինէ մէնսուպ չուսաթ թարաֆընտան տավէթ իսթիմէքտէ օլան իսրամէթը մագսուրէսէն զայրը պէտտէլ էֆրատընն ճէլգէրի սըրֆ պիր մուայէնէ վէ վէսիգա իթտը մագսէտինէ մէպնի օլտըզը հալտէ, պունընն էֆրատը մէրգումէնին հէման իւշ կիւն զարֆընտա սէվգ իսիլճէկկի թարզընտա թէֆիր իսիլտիկի անլաշըլըյոր։ Խըամէթը մագսուրէ իալրիճինտէքի պէտտէլ էֆրատընն ճէլգէրինտէն էվվէլ իշ վէ կիւճլէրինին թէսվիյէսի իչիւն պիր գէման պրաղրլաճաղը ճիհէթլէ չիմտիսէն իսթիճալա մահալ օլմատըզը իլան օլունը։

ԹԷՊԻՏՏԻԳԱԹԸ ՀԱՎԱՍԻՆ

Պուլութլար դարգ ճիհէթինտէն թէզայիւտ իտէրէք, բիւզկեար ճէնուպը դարպիտէն վէզան իսէճէք տիր։

7 թըշր. սանի 332 թարիխինտէքի ազամի ատրէճէի հէրարէթ. Տէրսաատէթտէ 22, Էսիրնէտէ 21, Իզմիրտէ 21, Անգարատա 20 տէրէճէ տիր։ 7 թըշր. սանի 332թարիխինտէ զապլէզգէվալ տէրէճէի հէրարէթ. Տէրսաատէթտէ 17, Էսիրնէտէ 11, Իզմիրտէ 14, Անգարատա 7, Վիէննատա 7, Պուլտարէշթատա 5, Սոֆիատա 10 տէրէճէ տիր։

ՀԱՐՊԻՑԷ ՆԷՁԱՐԷԹԻՆՏԷՆ —

§ Իւշ պին քիլօ բէյէնա, պին մէթրօ վէ պէշ նօմէրօ լամպա ֆիթիլի, պէշ եիւզ քիլօ ինճէ դընընագ, պէշ եիւզ քիլօ սանճագ սավլուզը, էլի պին քիլօ մաքինա եաղը, եիւզ ատէտ կէմիճի ֆէնարը թալիպի էօնճէսինտէ օլուպ, իհալէի զաթիյէ թըշր. սանինին 10ընճը բէնչէնպին կիւնի իճրա իտիլէճէք տիր։ Թալիպ օլանլարը հէվմը մէզգիւրտէ Լէվազիմաթը Ոսմանիյէ տտիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

§ Միւթէահհիտի նամընա նշաոթա միւպայէա իտիլէճէք տիր։ Իթայա թալիպ օլանլարը հէր կիւն Լէվազիմաթը Ոսմանիյէ տտիրէսի միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը վէ ճիհէթը ատքէրիյէճ իւշ պին քիլօ պաղտատիլիք զարֆիցայա իհթիյաճ վար տըր։ Իթայա թալիպ օլանլարը հէր կիւն Լէվազիմաթը Ոսմանիյէ միւպայեաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 3—3

§ Միւհասէսաթը ատքէրիյէ էլէքթրիկ թէէսիսաթը եարըլաճաղ տրը։ Իհալէ չէհրը հալին ճն պէշինճի բազար էրթէսի կիւնի իճրա գըլընաճաղ տրը. չէրայիթի անլամագ իսթէյէնլէրին հէր կիւն, միւնագասայա իշթիրաք իտէճէքլէրին տէ եէվմը մուայէնէտ Լէվազիմաթը Ոսմանիյէ միւպայեաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլերի։ 3—2

§ Եէրլի մամուլաթընտան զազմա, զարավանա վէ կաբօթ զայրշլըզընտա զուլլանըլմագա մախսուս եիւզ պին մէթրօ չէրիա վէ իքի եիւզ պին զարկիր վէ միւրէքքէպ զօլանը էօքիւզ վէ մանտա նաչը, սամսաար, քիւլիյէթլի մրգատրտա սաղիր վէ մանտա տէրիսի, եուն դուչագ բամուզ մուխթէլիֆ ֆիյաթլարլա թալիպի էօնտէսինտէ տիր. չէհրը հալին օնընճը բէնչէնպին կիւնի իհալէի զաթիյէլերինին իճրասը մուգարրեր տիր վէ Գէյզօզ ֆաբրիկասընընա միւթէրաքիւմ չէհրիւք սըզը, տէվէ, պարկիր տերիլէրի, սարրաճխանէ վէ էլպիսէ անգարլարընընա մուխթէլիֆ էլճինս նչէա, Սուլթան Ահմէտ սէֆէրի սէվգ զօմիսիօնընընա միւթէրաքիւմ գունընընա իլէ չարրգլարընն միւզայէտէսի տէ չէհրը հալին օնընճը բէնչէնպին կիւնի տիր։ Միւնագասա վէ միւզայէտէյէ իշթիրաք իտէճէքլէրին եէվմը մէզքիւրտէ Լէվազիմաթը Ոսմանիյէ միւպայեաթ զօմիսիօնընընա միւրաճաաթլարը։ 3—2

§ Քէնտ՝ 450 ատէտ, պօլօն՝ 200 ատէտ՝ թուլէն 80 սանթիմէթրօ, գուլթրէն 25 միլիմէթրօ։ Դարա չիվի 350 ատէտ թուլէն 20 սանթիմէթրօ, գուլթրէն 15 միլիմէթրօ։ Մուխթէլիֆ ճինս տէմիր չուպուգ պօլօն իմալի իչիւն թուլ մէթրօ 100, ատէտ 15 20, պէհէրինին թուլը 40 մէթրօ։

Գարֆիցա չիվիսի քիլօ 400, 300 քիլօ, 300 քիլօ, 250 քիլօ, հասը տէմիր 100 մէթրօ, կօտօն 150 ատէտ, 300 ատէտ իրթիպաթ լէվհաը 80 մրմթր.։

Գալէատ ճինս վէ մրգատրը մուհարբէր մալզէմէի ինչտիյէ թալիպի էօնտէսինտէ տիր։ Թրչր. սանինին 10ընճը բէնչէ. կիւնի իհալէի գաթիյէսի իճրա օլընաճաղընտան թալիպ օլանլարը հէվմը մէզգիւրտէ Լէվազիմաթը Ոսմանիյէ միւպայաաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթլարը։ 1—1

§ Էրզագ անպարընճա պալըգ թուղլամաընտան պիր սէնէ զարֆընտա հասրլ օլաճագ պաշ վէ զուլրուգլար պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթ իտիլ՝ճէք տիր։ Իհալէի գաթիյէսի թրչր. սանինին 10ընճը բէնչէնպին կիւնի իճրա գըլընաճաղընտան, թալիպլերին հէվմը մէզգիւրտէ Լէվազիմաթը Ոսմանիյէ միւպայեաթ զօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլերի։ 1—1

ՊԱՀՐԻՑԷ ՆԷՁԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.—

Մուայյէնաթը ատքէրիյէ իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը օլան լահ ղէհէր քիլօսը օն ալթը դրուշ ֆիյաթլա թալիպի էօնտէսինտէ տիր. թրչր. սանինին օն իքինճի ճ. էրթէսի կիւնի ֆիյաթ մուվաֆքզ կէօրիւլմիկի թապտիրտա իհալէի զաթիյէսի իճրա իտիլէճէկինտէն մէզգիւր էթին իթտարընա թալիպ օլանլար չարթնամէյի կէօրմէք վէ իյզահաթը քեսֆիյէ ալմագ իւզրէ հէր կիւն վէ միւնագասայա իշթիրաք իթմէք իւզրէ տէ եէվմը մէզգիւրտէ պաաէզգահէր պիրտէն տէօրթ պուչուղա գատար Գանրիյէ Նէզարէթի Տէօրտինճի տայիրէսինտէ միւթէչէքքիլ միւնագասա զօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմելի տիրլեր։ 3—2

ՍԹ. ՏԷՖԹ. ԷՄԼ. ԷՄՐ. ՄԻԻՏ.-ՏԷՆ.— Էմլաքը Էմիրիյէտէն Պալըգ Բազարընընա Շէյխ Մէհմէտ Քէյլանի մահալլէսինտէ Լիմոն իսկէլէսի մէյտանընընա քեսին Էսկի Թիթին կէօմրիւկի պինասը նամրյա մասուրֆ ճէսիմ պինա չէհրի օն իքի պին ալթը եիւզ դրուշ պէտէլլէ թալիպի էօնտէսինտէ պիթթէզարրուր չէհրը հալին օնընճը բէնչէնպին կիւնի պատէզգէվալ սաաթ իքիտ իհալէի զաթիյէսի իճրա օլունմագ իւզրէ ատգրյա տրընմըշ օլատուզընտան եիւզտէ իւշէն նօզատան օմմագ իւզրէ զամմրյա իսթիճարա թալիպ օլանլարը իւշ այրգ նիսպէթինտէ ատքօզիթօ ագչէլերինի միւսթասանրպէն Սիմանպոլ Վիլայէթի Էմլաքը Էմիրիյէ միւտիրիյէթինէ միւրաճաաթլարը։ 2 2

ԱՍՈՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱՎՍԹՐԻԱ ԻՄԲԷՐԱԹՕՐԸ ՖՐԱՆՍՈՒԱ ԺՕՖԷՖԻՆ ՎԻՖԱԹԸ

Վիէննա 21.— Ավսթ. իմբէրաթօրը վէմաճարիսթան դրալը Ֆրանսուա Ժօզէֆ ագշամ սաաթ 9 սա Շէօնպրիւն սէրայընտա քէմալը իսթիրահաթլա թէլիմը բուհ իթմիշ տիր։ Գ.

** Իմբէրաթօրը միւշարիլէյինն վէֆաթը խապերի իւզէրինէ չէհրիմիզ Ավսթրիա սէֆարէթխանէսի իլէ պիլճիմէկ միւէսսէսաթը էճնէպիյէ պէրրակ մաթէմ պայրագլարընը կարբլա էնանըմըշլար տիր։

** Մի շաբլէյէ՝ 1830 սա տիւնեյտէ կ'ելմիշ օրուզ 86 հաշընտա տրը։ 1846 սա տախի իմբէրաթօրլըզ մազամընա գուլուա իթմիշ օրուզ, թամ 76 սէնէ իսարէի հիւքիւմէթ իթմիշ տիր։

ԳՐԱԵՕՎԱ ՇԷՀԻԻՆԻՆ ԶԱՊԹԸ

Պերլին, 21 (Ըհսմի).— Սամ հէվալիսինտէ գաթը պիր սիս վար տրը։ Օրալարտաքի մուհարէպէյէ զայէթ զայիֆ օրմուշ տրը։

Վօլֆինիտէ Գրայովա չէհրի՝ Այէման վէ Ավսթրիա-Մաճար սասքերի թարաֆընտան զապթ իսիրմիշ տիր։ Գ.

ՍՈՖԻԱ ՄԷՍԻԼԷՍԻ

Պերլին, 21.— Ավամ գամարասընտա հարպըն խիթամը հազգընտա իսիլէն պիր սիւվալա ճէվապէն, նազըր Պօնար Լավ տէրիշ տիր. «Պիրմէյորրմ քի, Մ. Պէթման Հօլվէգէն սուլն թէքլիֆի՝ Այէմանիանընն ֆիիմուհաթընը զապուլ իթմէք սարէթիյլէ մի՞ վուճ զու պուլմըշ տրը։ Էկէր պէօյլէ իսէ, սուլն ագա իթմէք չիմտիլիք զապուլ օլունմամաղ»։ Գ.

ՄՕԼՏԱՎԱՏԱ ՏԷՀՇԻԹ

— Պուքրեշտի «Էքսօզա» գազէթասը՝ էլէ ալընան խաբերի թէսգիրլերին Մօլտավատա աղը գարրշ գլըգար հասը իսուպ, պինլերճէ պիսուչլարըն թէվզիֆ վէ հապսա իլգա խիյանէթի վէ Մօլտավա Էպգի Ռեյան ասքերգատէ ալիսլերին տէ թէվզիֆ խիյանէթի հազրյար։ Լ.

Մ. ԱՍՔԻԹ ՆԷ՝ ՏԷՅՕՐ

— Ասքիթ՝ Ավամ գամարասընտա մէգուս Գըրգընընն սիւվալինէ ճէվապէն տէմիշ տիր. «Շու սրրատա ինգիլթէրրա վէ միւթթէֆիգլերի իչիւն անվալին բէք քոգրբապը օլատուղնը սէօյլէմէքտէն պաչգա պիր չէյ սէօյլէմէք նէ միւմքին վէ նէ տէ պասիրլիթքեարանէ պիր-չէյ տիր։ Ինգիլթէրրա վէ միւթթէֆիգլերի՝ պիր չօգ հաֆիալարտան պէրու՝ հալը հազրրա կիրիչիքլերի կիւզէլ մուհարէպէլերէ չէհի Բուսէն արդատաչլարըմըզդա եարտամ իչիւն թէտգիրլեր էլէ ալարգլարը կիպի, չիմտի տէ թէտգիրլեր էլէ ալմըշլար տրը. (ալգրշլար)։ Պիդայրը հազգին պէտգին օլմայալըմ։ Ֆրանսա, Ռուսիա, Ինգիլթէրրա վէ Իթալիաճա հէմանէնկ թէտգիրլեր եարըլմըշ տրը քի, քէնտի իսթիգլալիյէթի իչիւն հարզ իսէն Բուսանիայա մուավէնէթ զըմընընա պիդտէն հէր պիրի իգթիտարը տախիլինտէ օրանը եարընը»։ Գ.

ՇԱՐԴ ԹԻՄՈՒՐ ԵՕԼԼԱՐԸ ԹԱՀՎԻԼԱԹԸ

Շարդ Թիմուր Եօլլարը թանիլիաթընընն 281ինճի զուրտը Տէրսաատէթտէ Տույունը Ոսմանիյէի Օսմանիյէ իտարէսինտէ 16/29 վէ 17/30 թըրինը սանի 1916 թարիխինտէ միւսատթֆ օլան իքի մահզէրը ալէնիտէ սաաթ ալաֆրանկա 10 սա Մալիէ վէ Նաֆիա նէզարէթը հէլիլէլերիյլէ Գանկը Օսմանի իտարէսինտէն իզամ օլունաճաղ մէմուրլար միւվաճէհէսինտէ քէչիտ իտիլէճէկի իլան օլունը։

Միւս. մհսուլ: ՅԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ